

Sopot, dnia 08.05.2014 r.

sygn.: 000082

OPINIA PRAWNA

sporządzona o zlecenie skierowane przez Zleceniodawcę Pana Czesława Miś – Członka Zarządu Krajowego OZZL w dniu 08.05.2014 r. o godzinie 19:04 w ramach abonamentu Lex Secure Twoja Opieka Prawna.

Przedmiot odpowiedzi:

1. Prawo lekarza - członka organizacji związkowej - do zwolnienia z pracy w związku z członkostwem w organizacji związkowej.

Podstawy prawne:

1. Artykuły 1, 25 oraz 31 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o związkach zawodowych (Dz. U. 2014 r. Poz. 167 ze zm.),
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 1996 r. w sprawie trybu udzielania urlopu bezpłatnego i zwolnień od pracy pracownikom pełniącym z wyboru funkcje w związkach zawodowych oraz zakresu uprawnień przysługujących pracownikom w czasie urlopu bezpłatnego i zwolnień od pracy (Dz. U. 1996 r. Nr 71 poz. 336 ze zm.).

Klauzula prawna:

Przygotowując niniejszą Opinię prawną przeanalizowano i polegano wyłącznie na informacjach otrzymanych od Zleceniodawcy. Nie badano, ani nie weryfikowano prawdziwości przedstawionego stanu faktycznego. Sporządzający niniejszą Opinię zastrzega sobie prawo weryfikacji niniejszego opracowania w przypadku ujawnienia faktów nieznanых mu w momencie jego sporządzenia.

Niniejszą Opinię prawną wydaje się do wiadomości Zleceniodawcę Pana Czesława Miś – Członka Zarządu Krajowego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy z prawem publikacji przez Zleceniodawcę.

Opinia dotyczy wyłącznie kwestii w niej określonych i nie może być interpretowana, jako obejmująca, w tym przez domniemanie, inne, niewspomniane w niej kwestie.

W niniejszej Opinii prawnej zaprezentowano niezależną, subiektywną ocenę sporządzającego, dotyczącą prawnych aspektów przedmiotu analizy, w szczególności ocena prawna przedstawiona w Opinii nie daje gwarancji wyniku danej sprawy, w przypadku skierowania jej na drogę postępowania sądowego lub administracyjnego.

Stan prawny:

W celu przybliżenia materii przedmiotowej opinii prawnej w pierwszej kolejności należy powołać się na treść przepisu art. 25 ustawy o związkach zawodowych. Regulacja ta statuuje, że każdemu pracownikowi powołanemu do pełnienia z wyboru funkcji związkowej poza zakładem pracy, jeżeli z wyboru wynika obowiązek wykonywania tej funkcji w charakterze pracownika, przysługuje - na wniosek organizacji związkowej - prawo do urlopu bezpłatnego. Jest to pierwsza opcja zwolnienia z pracy przysługująca lekarzowi - członkowi organizacji związkowej.

Zgodnie z paragrafem 1 rozporządzenia wykonawczego w sprawie trybu udzielania urlopu bezpłatnego i zwolnień od pracy pracownikom pełniącym z wyboru funkcje w związkach zawodowych oraz zakresu uprawnień przysługujących pracownikom w czasie urlopu bezpłatnego i zwolnień od pracy, wydanego na podstawie powoływanej ustawy, ze wspomnianym wnioskiem o udzielenie urlopu bezpłatnego w celu pełnienia z wyboru funkcji związkowej poza zakładem pracy, jeżeli z wyboru wynika obowiązek wykonywania tej funkcji w charakterze pracownika, może wystąpić do pracodawcy organizacja związkowa, w której pracownik ma pełnić daną funkcję. Organizacja związkowa z takim wnioskiem powinna wystąpić co najmniej na 14 dni przed proponowanym terminem rozpoczęcia urlopu bezpłatnego. Organizacja ponadto powinna wskazać okres, na jaki urlop ma być udzielony.

Zgodnie z punktem 3 tego paragrafu, pracodawca jest obowiązany udzielić urlopu bezpłatnego na okres wskazany we wniosku przez organizację związkową. Udzielenie urlopu bezpłatnego w innym terminie może nastąpić wyłącznie z ważnych przyczyn, na podstawie porozumienia pracodawcy z organizacją związkową.

Drugą możliwością jest instytucja zwolnienia doraźnego.

Na podstawie art. 31 ust. 3 ustawy o związkach zawodowych, każdemu pracownikowi sprawującemu funkcję związkową przysługuje prawo do zwolnienia z pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia. Zwolnienie zostaje udzielone na czas niezbędny do wykonania

Lex Secure Sp. z o.o.

Al. Niepodległości 723/2

81-853 Sopot

Wysokość kapitału zakładowego:

NIP: 5862017484

REGON: 191884226

KRS: 0000069507

500.000 PLN opłacony w całości

biuro@lexsecure.pl

www.lexsecure.pl

tel. 58 500 59 00

fax: 58 500 59 01

24h Infolinia Prawna

501538539

doraźnej czynności wynikającej z pełnionej funkcji, jeżeli czynność ta nie może być wykonana w czasie wolnym od pracy. Ustawodawca nie definiuje pojęcia czynności doraźnej, dlatego znaczenie tego zwrotu należy rozpatrywać indywidualnie w każdorazowym przypadku. Przyznanie pracownikowi zwolnienia nie zależy od zgody pracodawcy, gdyż godziłoby to w niezależność organizacji związkowej, której autonomia i samorządność zostały wyraźnie podkreślone w art. 1 ustawy o związkach zawodowych. Pracodawca ma jedynie prawo do sprawdzenia formalnej zasadności zwolnienia. Ponadto należy wskazać, iż zwolnienia udziela pracodawca (działacz nie może zwolnić się sam).

Ostatnią opcją uzyskania zwolnienia z pracy w związku z członkostwem w organizacji związkowej jest instytucja uregulowana w przepisie art. 31 ustęp 1 ustawy o związkach zawodowych. Należy jednak zaznaczyć, iż zakres podmiotowy tej możliwości został ograniczony wyłącznie do pracowników pełniących funkcje w zarządzie zakładowej organizacji związkowej. Zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy na okres kadencji w zarządzie zakładowej organizacji związkowej. Jego zakres i liczba uprawnionych osób do uzyskania takiego zwolnienia zależą od wielkości danej organizacji związkowej.

Również w tym przypadku zwolnienie udzielane jest na wniosek zarządu zakładowej organizacji związkowej; w zależności od w/w wniosku zwolnienia od pracy udzielane są z zachowaniem prawa do wynagrodzenia lub bezpłatnie. W przypadku w/w zwolnienia zarząd zakładowej organizacji związkowej jest obowiązany poinformować pracodawcę o ustaniu okoliczności uprawniających pracownika do korzystania ze zwolnienia od pracy. Pracownik zwolniony z wykonywania pracy ma obowiązek niezwłocznie i bez uprzedniego wezwania pracodawcy przystąpić do pracy do upływie kadencji.

Reasumując wskazać należy, iż w przy każdej z powyższych trzech możliwości pracodawca ma obowiązek udzielenia pracownikowi zwolnienia od pracy.

Ustawodawca nie wskazał żadnego uprawnienia pracodawcy, poza możliwością formalnej kontroli wniosku kierowanego przez zarząd organizacji związkowej. Ponadto wskazać należy, iż wszelkie działania jakichkolwiek osób trzecich, utrudniające uzyskanie przedmiotowych zwolnień (przykładowo wskazać można działalność bezpośredniego przełożonego pracownika niebędącego jego pracodawcą polegającą na tamowaniu przebiegu dokumentów), stanowią naruszenie prawa oraz mogą być podstawą odpowiedzialności. Co więcej, w aktualnie obowiązującym porządku prawnym pracodawca, poza wspomnianą możliwością kontroli wniosku, nie jest uprawniony do podejmowania żadnych innych działań względem opisanych instytucji zwolnień pracowników- członków organizacji związkowej. Żądanie

pracodawcy potwierdzenia przez pracownika udziału w czynnościach związkowych nie posiada podstawy prawnej i nie ma charakteru wiążącego.

Wnioski:

Lekarzowi – pracownikowi, będącemu członkiem organizacji związkowej przysługuje prawo do zwolnienia z pracy w związku z jego członkostwem w organizacji związkowej.

Zwolnienie od pracy, uzasadnione koniecznością wykonywania czynności związanych z członkostwem w organizacji związkowej, następuje na podstawie:

1. urlopu bezpłatnego,
2. zwolnienia doraźnego,
3. zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy na okres kadencji w zarządzie na okres kadencji w zarządzie zakładowej organizacji związkowej, przy czym powyższa instytucja dotyczy wyłącznie do pracowników pełniących funkcje w zarządzie zakładowej organizacji związkowej.

W każdym z wyżej wskazanym przypadku ma pracodawca ma obowiązek udzielenia pracownikowi zwolnienia od pracy.

W przypadku chęci skorzystania przez Pana/Panią z pomocy profesjonalnych prawników – radców prawnych i adwokatów, współpracujących z Lex Secure Sp. z o.o. w ramach Ogólnopolskiej Sieci Opieki Prawnej - należy skontaktować się bezpośrednio z Infolinią prawną Lex Secure Sp. z o.o. pod numerem telefonu 501 538 539.

Niniejsza odpowiedź na pytanie prawne została przygotowana na zlecenie Lex Secure Sp. z o.o. przez LEGALIS Kancelarię Radców Prawnych i Adwokatów Komar-Komarowscy, Piotrowska, Sulima i Partnerzy z siedzibą w Sopocie.

Z poważaniem

RADCA PRAWNY
Kajetan Komar-Komarowski

Lex Secure Sp. z o.o.
Al. Niepodległości 723/2
81-853 Sopot

Wysokość kapitału zakładowego:

NIP: 5862017484
REGON: 191884226
KRS: 0000069507
500.000 PLN opłacony w całości

biuro@lexsecure.pl
www.lexsecure.pl

tel. 58 500 59 00
fax: 58 500 59 01
24h Infolinia Prawna
501538539